Ανασκόπηση των εκλογών σε μια Ευρώπη που σκοτεινιάζει

*Ο **Γιώργος Βασσάλος** παρουσιάζει μια ανάλυση για τα συνολικά αποτελέσματα των Ευρωεκλογών

Καταρχάς, πρέπει να σημειωθεί ότι η συνολική εικόνα δεν μπορεί να ξεκαθαρίσει λόγω του ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού ευρωβουλευτών που είναι προς το παρόν εκτός κοινοβουλευτικής ομάδας — 76 στους 720, πρώτη φορά τόσο πολλοί. Αρκετοί από αυτούς προέρχονται από την ακροδεξιά χωρίς να ανήκουν σε κάποια από τις δύο υπάρχουσες ομάδες της στο Ευρωκοινοβούλιο (15 έδρες από Γερμανία και 11 από Ουγγαρία). Ωστόσο, υπάρχουν και αρκετοί προερχόμενοι από κόμματα που εκλέγονται πρώτη φορά χωρίς να έχουν δηλώσει, μέχρι στιγμής, σύνδεση με κάποια από τις επτά υπάρχουσες πολιτικές ομάδες.

Μια πρώτη εικόνα κερδισμένων-χαμένων προκύπτει από την εξέταση του ποσοστού των εδρών της κάθε ευρωομάδας — το ποσοστό είναι το πλέον ασφαλές μέτρο γιατί ο συνολικός αριθμό των εδρών αυξήθηκε από 705 σε 720. Τα παρακάτω στοιχεία προέρχονται από την ιστοσελίδα *Europe Elects* και όχι από τα επίσημα του Ευρωκοινοβουλίου (ΕΚ) επειδή η πρώτη ενσωματώνει πιο γρήγορα τις συνδέσεις νεοεκλεγμένων κομμάτων με τις υπάρχουσες πολιτικές ομάδες κι έτσι κατηγοριοποιεί 13 βουλευτές παραπάνω από τα επίσημα στοιχεία σε αυτές.

Μέχρι στιγμής, τρεις ευρω-ομάδες είναι οι μεγάλοι νικητές των εκλογών:

- το δεξιό Λαϊκό Κόμμα που αυξάνει τις έδρες του κατά 1% παρά τα περί του αντιθέτου προγνωστικά
- οι δύο ακροδεξιές ομάδες ECR (Μελόνι, αδελφοί Κατζίνσκι, Vox, Σουηδοί, Βελόπουλος, Ζεμούρ και Μαριόν Λεπέν) και ID (Μαρίν Λεπέν, Βίλντερς, Λέγκα, Φλαμς Μπελάνγκ κλπ.) που αυξάνουν τις έδρες τους κατά 1,5% και 1,8% αντίστοιχα.

Μεγάλοι χαμένοι είναι οι Κεντρώοι Φιλελεύθεροι (Renew) και οι Πράσινοί που χάνουν το 1/4 των εδρών τους ο καθένας. Από την άλλη, οι Σοσιαλδημοκράτες χάνουν μόλις 1% των εδρών τους και ουσιαστικά διατηρούνται, παρά τις μεγάλες απώλειες τους σε χώρες όπως η Γερμανία.

Η Αριστερά παραμένει κατά βάση σταθερή με μια ανεπαίσθητη αύξηση της τάξης του 0.3% των εδρών της (πέφτει σε Πορτογαλία, Ελλάδα, Γερμανία και Κύπρο και ανεβαίνει σε Φινλανδία, Γαλλία,

Ιρλανδία, Βέλγιο και Σουηδία).

Συνολικά, η συμμετοχή στις Ευρωεκλογές *αυξήθηκε* — ένα στοιχείο που χάνεται στη δημόσια συζήτηση λόγω της καθίζησης της συμμετοχής στην Ελλάδα. Είναι η δεύτερη συνεχόμενη φορά που αυξάνεται η συμμετοχή στις ευρω-εκλογές και μόλις δεύτερη φορά στην ιστορία. Το γεγονός αυτό μπορεί να διαβαστεί ως αύξηση της δημοκρατικής νομιμοποίησης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Έχουν ήδη αρχίσει διαπραγματεύσεις (ή, πιο σωστά, χοντρά παζάρια) για τη σύνθεση των νέων πολιτικών ομάδων. Το ενδεχόμενο δημιουργίας μιας όγδοης ομάδας δεν μπορεί να αποκλειστεί τελείως: χρειάζονται 23 ευρωβουλευτές από 7 διαφορετικές χώρες. Κάτι τέτοιο θα μπορούσε π.χ. να επιχειρήσει η αυτοαποκαλούμενη «αντιμεταναστευτική Αριστερά» (αν και, στην πραγματικότητα, δεν μπορεί να υπάρξει τέτοιο πράγμα) της Σάρα Βάγκενκνεχτ (6 έδρες) με τη Ζωή Κωνσταντοπούλου (1 έδρα) και άλλους ή το AfD (Γερμανία) και το Fidesz (Ουγγαρία) αν δεν τα βρουν με το ID (Ευρωομάδα της Λεπέν).

Οι ακριβείς συνθέσεις των νέων ομάδων θα ανακοινωθούν στην πρώτη ολομέλεια στις 16-19 Ιουλίου. Κατά τη διάρκεια όλων των μέχρι τώρα θητειών, έχουν γίνει σημαντικές αλλαγές στη σύνθεση αυτή. Οι υπάρχουσες ομάδες έχουν εργαλεία για να δελεάσουν τους 76 «ανένταχτους»: το να ανήκεις σε ομάδα σημαίνει παραπάνω κονδύλια (για… «προβολή του κοινοβουλευτικού έργου»), περισσότερο χρόνο ομιλίας για να απευθυνθούν στο κοινό τους και περισσότερες θέσεις ευθύνης στο νομοθετικό έργο για όσους ενδιαφέρονται.

Παρά τη γενική αίσθηση, η ακροδεξιά ανέβηκε λιγότερο από όσο προέβλεπαν οι δημοσκοπήσεις και οι δύο μεγαλύτερες ομάδες έμειναν αρκετά σταθερές ώστε να μην αναιρεθεί η δυνατότητα «τρικομματικής» πλειοψηφίας του «κέντρου» (δεξιό ΕΛΚ, Σοσιαλδημοκράτες, κεντρώο Renew). Το 2019 είχε χαθεί η δυνατότητα δικομματικής πλειοψηφίας. Από το 1989 ως το 2004 και από το 2004 μέχρι το 2016, υπήρχε επίσημη συμμαχία ΕΛΚ και Σοσιαλδημοκρατών με μηνιαίες συναντήσεις νομοθετικού συντονισμού σε επίπεδο προέδρων. Το 2016, οι Σοσιαλδημοκράτες αποχώρησαν για να σταματήσουν την απώλεια ψήφων προς την Αριστερά, η οποία το 2014 είχε φτάσει στο μεγαλύτερο ποσοστό της από το 1989.

Σύμφωνα με την εφημερίδα *L'Echo*, ο Μάνφρεντ Βέμπερ του ΕΛΚ έχει ως πρώτη προτίμησή του αυτή τη στιγμή τη συγκρότηση ανεπίσημης συμμαχίας με τους Σοσιαλδημοκράτες και το Renew αλλά και «περιστασιακά» με την Άκρα Δεξιά της Μελόνι.

Οι μυστικές διεργασίες και διαπραγματεύσεις που θα διαρκέσουν για έναν περίπου μήνα, θα δείξουν κατά πόσο θα διατηρηθεί η ίδια άτυπη τριμερής «κυβερνητική» συμμαχία σε επίπεδο ΕΕ, όπως υπήρχε και την περίοδο 2019-2024, ή αν η Άκρα Δεξιά θα αναλάβει κάποιον θεσμικά αναβαθμισμένο ρόλο.

Στην εξίσωση των διαπραγματεύσεων αυτών πρέπει κανείς να βάλει και τη διαδικασία ανάδειξης της/του προέδρου της Κομισιόν από την ενισχυμένη πλειοψηφία (περίπου 2/3) των κρατών μελών με δεδομένο ότι σε επίπεδο κυβερνήσεων οι Φιλελεύθεροι είναι πολύ περισσότεροι από τους Ακροδεξιούς, αν κι ενδέχεται να χάσουν άμεσα τη Γαλλία.

Από την άλλη, για τους Σοσιαλδημοκράτες τίθεται ζήτημα του τι επιδιώκουν να βγάλουν πολιτικά από τη συμμετοχή σε μια άτυπη κυβερνητική συμμαχία όταν πλέον το κέντρο βάρους των θεσμών είναι σαφώς μετατοπισμένο στα δεξιά μετά τις ευρωεκλογές.

Επικαιροποιημένος πίνακας αποτελεσμάτων